

KOMMENTAR TIL "UDUGE-
LIGE GENERALER" A.S. 2/96

110362

Av oberstløytnant, cand. philol. Anton Olstad
Meget leseverdig (om Siv. ing. **Randulf J. Hansens**
artikkel under Frie Meningsytringer i Alt. S. nr. 2-96).
Kort kommentar: General **Laake** var politisk utnevnt,
som også marinesjefen admiral **Diesen**, en følge
hovedsakelig av Mowinkelregjeringenes såkalte
hærorrdning av 1935. Generalstabsjef **Bauck** kalte
den et folkebedrag han ikke ville være med på. Så
valgte man sjefer man anså å være samarbeids-
villige. Derneft en følge av Ap's klart forsvars-
fiendtlige holdning - en lang og forstemmende
historie som det ikke er plass til her. Inntil oppset-
ningene til nøytralitetsvakt og senere mobilisering
1940 hadde de færreste offiserer sett en feltoppsatt
bataljon! Så fattigslig var det. Generalstaben:
idealet var den teknisk og taktisk fullkomne tyske
"grosse Generalstab", som våre amatører ikke på
noen måte kom opp til. Men en umiddelbar følge var
at man som generalstäbler kunne avansere uten å
ha kjennskap til tjeneste ved tropp. Med 3 måneders
soldatutdannelse var det så godt som ingen mulig-
het for å lære å føre avdeling annet enn på modell-
bord og kart. Kunnskap om tropp mang-
let. Generalstaben var ikke utdannet for jobben.

Justisministeren, ung og energisk, dro til
generalstaben på Rena 10. april og fikk vite at fordi
det ikke var mobilisert i tide, var det bare å gi opp
hvis det ikke kom hjelp utenfra straks. **Laake** ble
samme kveld innkalt til regjeringen i Nybergssund og
skrev, sikkert lettet, sin avskjedsansøking. Etterpå
har man villet pynte på det ved å si at han gikk for
aldersgrensen. Det er ikke riktig.

Ruge, da oberst og infanteriinspektør,
hadde tatt kontakt med sin kollega, forsvarsminister
oberst **Ljungberg** og oppfordret til motstand. Ble
11. april i statsråd i Trysil utnevnt til kommanderende
general som det het. Nå kunne krigen begynne. Med
sammenraskede avdelinger.

En lettsindig og ansvarsløs handling, om
det er tillatt å nedvurdere Ruge som senere folke-
helt. Han påtok seg oppgaven nettopp fordi vi var
lovet "øyeblikkelig og sterk støtte". Det samme som
Laake hadde satt som forutsetning. Med general
Fleischer som øverstkommanderende i Nord-
Norge, som mobiliserte selv (selv om det er en
regjeringssak) 8. og 9. april, gikk det meget bedre.
Tyskerne led nederlag ved Narvik. Etter kapitula-
sjonen 10. juni ville ikke Ruge mer. Det var Fleischer
som måtte dra til England.

(Alt. Samf. viser forøvrig til en interessant og
oppsiktsvekkende bok, "Generalen" som i høst kommer ut
på Aschehoug, skrevet av Eystein Eggen. Hovedrollen i
denne boken innehas av general Fleischer, etter hva vi
hører. Eggen har her tolket situasjonen i 1940-45 som den
var, ikke som vi ønsker at den var. Vi kommer med en
anmeldelse for våre lesere. Red.)

x

*Altinnabrevt samfund
1996-5*